

Warszawa, 1 marca 2024 r.

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr inż. Rafał Gawin

Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 14/2024
w sprawie sposobu wykorzystania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego środków uzyskanych
z udostępniania zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej na połączeniach wzajemnych w okresie od
1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt. 11 ustawy – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r., poz. 1385 ze zm., dalej jako: „PE”), do zakresu działań Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej jako: „Prezes URE”), należy kontrolowanie realizacji przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia 2019/943, a także wykonywanie innych obowiązków organu regulacyjnego wynikających z tego rozporządzenia oraz obowiązków wynikających z aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59-61 tego rozporządzenia oraz innych przepisów prawa Unii Europejskiej;

Zgodnie z art. 19 ust. 5 rozporządzenia 2019/943 OSP składają organom regulacyjnym sprawozdanie z faktycznego wykorzystania dochodów z ograniczeń przesyłowych, a do dnia 1 marca każdego roku, organy regulacyjne informują Agencję Unii Europejskiej do spraw Współpracy Organów Regulacyjnych (dalej jako: „ACER”) oraz publikują sprawozdanie przedstawiające:

- a) kwotę przychodów uzyskanych w okresie 12 miesięcy kończącym się w dniu 31 grudnia poprzedniego roku;
- b) sposób wykorzystania tych przychodów oraz dodatkowo zgodnie z art. 19 ust. 2 rozporządzenia 2019/943, w tym konkretne przedsięwzięcia, na które wykorzystano te dochody, oraz kwoty umieszczone na odrębnym koncie;
- c) kwoty wykorzystane podczas obliczania taryf sieciowych; oraz
- d) weryfikację, czy kwota, o której mowa w lit. c), jest zgodna z niniejszym rozporządzeniem oraz metodą opracowaną zgodnie z art. 19 ust. 3 i 4 rozporządzenia 2019/943.

W przypadku, gdy część przychodów z ograniczeń przesyłowych jest wykorzystywana podczas obliczania taryf sieciowych, w sprawozdaniu przedstawia się sposób, w jaki operatorzy systemów przesyłowych zrealizowali priorytetowe cele określone w ust. 2, w stosownych przypadkach.

Dodatkowo należy dodać, iż zgodnie z art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii (Dz. Urz. UE z 7 października 2022 r., L 261/1) na zasadzie

odstępstwa od unijnych przepisów dotyczących dochodów z ograniczeń przesyłowych państwa członkowskie mogą wykorzystywać nadwyżki dochodów z ograniczeń przesyłowych wynikające z alokacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych na finansowanie środków wspierających odbiorców końcowych energii elektrycznej zgodnie z art. 10 tego rozporządzenia. Jednakże w 2023 r. roku żadne środki pochodzące z dochodów z ograniczeń nie były wydatkowane z powyższego tytułu.

Niniejsza informacja została przygotowana na podstawie sprawozdania przygotowanego przez OSP – Polskich Sieci Elektroenergetycznych Spółki Akcyjnej z siedzibą w Konstancinie-Jeziornie (dalej jako: „PSE S.A.”) i przedstawionego Prezesowi URE.

Poniżej przedstawione zostały informacje dotyczące kwoty przychodów uzyskanych przez PSE S.A. z tytułu udostępniania zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej realizowanej na połączeniach wzajemnych w związku z występowaniem ograniczeń systemowych (dalej: „przychody z udostępniania zdolności przesyłowych”) w okresie sprawozdawczym trwającym od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. (dalej: „okres sprawozdawczy”) oraz sposobu wykorzystania ww. przychodów.

Tabela 1. Przychody z ograniczeń uzyskane w okresie sprawozdawczym, w podziale na poszczególne granice.

Granica	Dochody z ograniczeń ¹
	tys. zł ²
Polska - Czechy (LT, DA)	303 853,8
Polska - Niemcy (LT, DA)	
Polska - Słowacja (LT, DA)	
Polska - Litwa (DA)	570 874,0
Polska - Szwecja (DA)	
Razem	874 727,8
Koszty wynagradzania długoterminowych praw przesyłowych ³	-1 270,4
Razem	873 457,4

¹ Wartość dochodów na poszczególne granice przedstawiono po redystrybucji ujemnych dochodów z ograniczeń dokonanej zgodnie z umową „Agreement on Congestion Income Re-Distribution across Capacity Calculation Regions due to active allocation constraints on Poland's interconnectors following implementation of CORE Flow-Based Market Coupling”. Zgodnie z zasadami rozliczeń zawartymi w tej umowie wartość przychodów po redystrybucji ujemnych przychodów jest wyznaczana łącznie dla połączeń Polska – Litwa i Polska – Szwecja oraz łącznie dla połączeń Polska – Czechy, Polska – Niemcy i Polska – Słowacja. Zaksięgowane kwoty dochodów z ograniczeń w PLN podlegające redystrybucji w związku ze stosowaniem przez PSE S.A. ograniczeń alokacji podzielono na poszczególne grupy granic proporcjonalnie do wartości tych dochodów w EUR.

² Prezentowane dane opracowano wg stanu księgowego na dzień 16 lutego 2024 r., tj. przed księgowym zamknięciem roku obrotowego 2023. Wartości przychodów i kosztów zostały wyznaczone na podstawie wartości źródłowych z dokładnością do 0,01 zł. Dokładność 0,1 tys. zł dotyczy wyłącznie prezentacji danych.

³ Pomniejszenie przychodów odpowiadające przypadającym na PSE S.A. zgodnie z obowiązującymi umowami kosztom poniesionym na rzecz uczestników wymiany międzysystemowej z tytułu wynagrodzenia rocznych i miesięcznych praw przesyłowych.

W okresie sprawozdawczym alokacja międzyobszarowych długoterminowych zdolności przesyłowych na połączeniach wzajemnych na przekroju synchronicznym (PL - CZ, SK, DE) odbywała się na podstawie zasad alokacji dla horyzontu długoterminowego (ang. *Harmonised allocation rules for long-term transmission rights in accordance with Article 51 of Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a Guideline on Forward Capacity Allocation*), zatwierdzonych decyzją ACER z dnia 29 października 2021 r.

Alokacja międzyobszarowych zdolności przesyłowych na rynku dnia następnego na połączeniach wzajemnych na przekroju synchronicznym i na połączeniach wzajemnych ze Szwecją i Litwą odbywało się w ramach mechanizmu market coupling na rynku dnia następnego.

Zdolności przesyłowe na rynku dnia następnego na połączeniach synchronicznych KSE alokowane są w ramach docelowego modelu łączenia rynków w regionie wyznaczania zdolności przesyłowych CORE (projekt CORE Flow Based Market Coupling, dalej „CORE FB MC”), z wykorzystaniem alokacji zdolności przesyłowych na wszystkich granicach tego regionu, opartej na rozptywach energii elektrycznej i dostępnych marginesach na krytycznych elementach sieci.

Z uwagi na możliwość wystąpienia ujemnych dochodów z ograniczeń objętych mechanizmem market coupling w związku ze stosowaniem przez PSE S.A. tzw. ograniczeń alokacji, niezbędne było zawarcie przez OSP z regionu CORE oraz OSP ze Szwecji i Litwy umowy „*Agreement on Congestion Income Re-Distribution across Capacity Calculation Regions due to active allocation constraints on Poland’s interconnectors following implementation of CORE Flow-Based Market Coupling*” regulującej rozliczanie/redystrybucję mogących występować ujemnych dochodów na granicach KSE.

Sposób wykorzystania dochodów

Tabela 2. Wykorzystanie dochodów z ograniczeń uzyskanych w okresie sprawozdawczym.

Wyszczególnienie	Wartość
	tys. zł
Kwota dochodów z ograniczeń wykorzystana do celów, o których mowa w art. 19 ust. 2 rozporządzenia 2019/943	121 368,5
Podatek dochodowy	142 896,9
Kwota dochodów z ograniczeń niewykorzystana w poprzednim roku i umieszczona na odrębnym koncie wewnętrznym (po pomniejszeniu o należny podatek dochodowy)	609 192,0
Kwota dochodów z ograniczeń jako dochód uwzględniany przez organy regulacyjne przy zatwierdzaniu metod obliczania taryf sieciowych lub ustalania taryf sieciowych	0,0

We wniosku o zatwierdzenie Taryfy PSE S.A. na rok 2023 przyjęto, że przychody z ograniczeń uzyskane w roku 2023 zostaną wykorzystane na następujące kategorie kosztów związanych z realizacją priorytetowych celów określonych w art. 19 ust. 2 rozporządzenia 2019/943, wymienione w art. 3 metody⁴ wykorzystania dochodów z ograniczeń (dalej: „Metoda UCI”), o której mowa w art. 19 ust. 4 ww. rozporządzenia:

⁴ Metoda UCI została zatwierdzona przez ACER w dniu 23 grudnia 2020 r. decyzją nr 38/2020

- 1) pokrycie kosztów związanych z istniejącym majątkiem transgranicznym, tj. amortyzacji, zwrotu na kapitale (art. 3 ust. 1 pkt vii lit. a) oraz podatków od nieruchomości (art. 3 ust. 1 pkt viii lit. b);
- 2) pokrycie kosztów związanych z bilansowaniem wymiany międzysystemowej, w tym w szczególności kosztów dwustronnych i wielostronnych działań zaradczych (art. 3 ust. 1 pkt i, ii i iv);
- 3) pokrycie kosztów związanych z uczestnictwem PSE S.A. w mechanizmie rozliczeń ITC (art. 3 ust. 1 pkt ix, oraz pośrednio art. 3 ust. 1 pkt vii i viii).

Jednocześnie z uwagi na fakt, iż PSE S.A. wykorzystują dochody z ograniczeń na pokrycie ponoszonych na rzecz uczestników rynku kosztów redukcji przyznanych międzyobszarowych zdolności przesyłowych oraz wynagrodzenia, zgodnie z zasadami przetargów, długoterminowych praw przesyłowych, dochody były wykorzystywane również na kategorie wskazane w art. 3 ust. 1 Metody UCI, odpowiednio pkt ii i iv.

Ad. 1)

W kalkulacji stawek opłat przesyłowych w Taryfie na rok 2023 PSE S.A. przyjęto, że koszty związane z istniejącym majątkiem transgranicznym w wysokości 121 368,5 tys. zł zostaną sfinansowane dochodami z ograniczeń uzyskanymi w roku 2023.

Ad. 2) i 3)

PSE S.A. w kalkulacji stawek opłat przesyłowych w Taryfie na rok 2023, nie uwzględniły planowanych wielkości kosztów związanych z realizacją wymiany międzysystemowej (obejmujących koszty bilansowania wymiany międzysystemowej, koszty dwustronnych i wielostronnych działań zaradczych, kosztów związanych z uczestnictwem PSE S.A. w międzyoperatorskim systemie rozliczeń kosztów tranzytów ITC). W kalkulacji stawek opłat w Taryfie PSE S.A. na rok 2023 przyjęto założenie, że ww. koszty zostaną pokryte przychodami uzyskanymi w ramach rozliczeń umowy ITC, rozliczeń opłaty rynkowej oraz rozliczeń alokacji zdolności przesyłowych na połączeniu Polska-Ukraina, a w przypadku, gdyby te przychody były niewystarczające, założono pokrycie pozostałej części kosztów dochodami z ograniczeń.

W całym roku 2023 r. (wg stanu księgowego na dzień 16 lutego 2024 r.):

- koszty z tytułu bilansowania wymiany międzysystemowej, w tym koszty dwustronnych i wielostronnych działań zaradczych wyniosły: 13 328,6 tys. zł;
- przychody z alokacji zdolności przesyłowych na połączeniu Polska-Ukraina wyniosły: 3 477,8 tys. zł;
- przychody z tytułu realizacji umowy ITC, pomniejszone o koszty realizacji umowy ITC, uwzględniające przychody uzyskane w ramach rozliczeń opłaty rynkowej wyniosły: 182 212,3 tys. zł;

Tym samym powyżej wymienione przychody były wystarczające do pokrycia kosztów, o których mowa w pkt 2) i 3).

Kwoty umieszczone na odrębnym koncie

Uwzględniając powyższe, kwota netto dochodów z ograniczeń uzyskanych w okresie sprawozdawczym, tj. kwota uzyskanych dochodów z ograniczeń w ramach rynku dnia następnego po pomniejszeniu o: (1) koszty wynagrodzenia długoterminowych praw przesyłowych, (2) część dochodów

---

https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2038-2020%20on%20use%20of%20Congestion%20Income%20methodology_0.pdf

https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions_annex/ACER%20Decision%2038-2020_Use%20of%20Congestion%20Income%20-%20Methodology%20-%20Annex%20I_0.pdf

wykorzystaną na sfinansowanie kosztów związanych z istniejącym majątkiem transgranicznym oraz (3) należny podatek dochodowy, tj. kwota 609 192,0 tys. zł⁵, zasili Fundusz Celowy.

Fundusz Celowy, został ustanowiony z przeznaczeniem na finansowanie realizacji celów określonych w Rozporządzeniu nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej (dalej: „Rozporządzenie 1228/2003”), zastąpionym od dnia 3 marca 2011 roku Rozporządzeniem nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady (dalej: „Rozporządzenie 714/2009”), zastąpionym następnie rozporządzeniem 2019/943”).

W związku z zatwierdzeniem przez ACER w dniu 23 grudnia 2020 r. Metody UCI, która ma zastosowanie do przychodów uzyskiwanych od 1 stycznia 2022 r., PSE S.A. dokonały aktualizacji Regulaminu funkcjonowania Funduszu Celowego mające na celu jego dostosowanie do ww. metody. Aktualizacja uwzględniła:

- 1) zmiany przepisów w rozporządzeniu 2019/943 dotyczące dopuszczalnych celów, na które środki zgromadzone na Funduszu Celowym mogą być wykorzystywane,
- 2) konieczność doprecyzowania formalno-rachunkowego sposobu zasilania Funduszu Celowego środkami pochodzącymi z podziału zysku oraz innych pozycji kapitałów własnych – zgodnie ze Sprawozdaniem Finansowym za 2022 rok po raz pierwszy kwota wymaganego zwiększenia Funduszu Celowego przewyższała uzyskany zysk netto w 2022 roku, co wymagało przeznaczenia części innych dostępnych składników kapitałów własnych Spółki dla pokrycia brakującej kwoty wymaganego zwiększenia Funduszu Celowego,
- 3) konieczność doszczegółowienia zapisów dotyczących sposobu wykorzystywania Funduszu Celowego.

Zaktualizowany Regulamin Funduszu Celowego przewiduje, że środki z Funduszu oprócz ich wykorzystania na finansowanie inwestycji utrzymujących lub zwiększających transgraniczne zdolności przesyłowe, tj. zgodnie z art. 19 ust. 3 rozporządzenia 2019/943, mogą być również wykorzystane na pokrycie kosztów określonych w Metodzie UCI uzgodnionych z Prezesem URE lub dochodów z ograniczeń uwzględnionych przez Prezesa URE przy zatwierdzaniu taryfy Spółki, niepokrytych dochodami z ograniczeń przesyłowych w danym roku obrotowym.

Zgodnie z wcześniejszymi zasadami, obniżenie Funduszu Celowego i podwyższenie kapitału zapasowego Spółki następowało po zakończeniu i rozliczeniu finansowanych z Funduszu Celowego nakładów inwestycyjnych w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki, stanowiącej podstawę ujęcia w księgach rachunkowych wykorzystania Funduszu Celowego. W związku z powyższym występowały różnice pomiędzy kwotą środków zgromadzonych na Funduszu Celowym, przedstawianych w informacji Prezesa URE i stanu środków wg ewidencji księgowej Spółki, co wynikało z braku możliwości odzwierciedlenia finansowania z Funduszu Celowego nakładów na zadania inwestycyjne w trakcie realizacji jako środki trwałe w budowie. Wprowadzone zmiany umożliwiają obniżanie Funduszu Celowego na inwestycje w toku, co umożliwia sukcesywne obniżanie Funduszu Celowego zgodnie z bieżącym wykonaniem nakładów inwestycyjnych Spółki, które zgodnie z Metodą UCI mają być finansowane z Funduszu Celowego.

Uwzględniając powyższe, PSE S.A., dokonało obniżenia Funduszu Celowego o wysokość środków wydatkowanych z tego Funduszu w latach 2017-2022, tj. o kwotę 929 063,8 tys. zł.

Tabela 3. Kwota dochodów zgromadzonych na Funduszu Celowym i jej wykorzystanie.

Wyszczególnienie	Wartość
	tys. zł

⁵ 874 727,8 tys. zł – 1 270,4 tys. zł – 121 368,5 tys. zł - (874 727,8 tys. zł – 1 270,4 tys. zł – 121 368,5 tys. zł) * 19%

Stan Funduszu Celowego na dzień 1 stycznia okresu sprawozdawczego wg sprawozdania finansowego	1 321 198,6
Obniżenie Funduszu Celowego w danym roku	- 929 063,8
Zasilenie Funduszu Celowego w danym roku	1 470 828,4
Stan Funduszu Celowego na dzień 31 grudnia okresu sprawozdawczego wg sprawozdania finansowego	1 862 963,2
Wykorzystanie Funduszu Celowego w okresie sprawozdawczym	- 244 286,9
Planowane zasilenie Funduszu Celowego po podjęciu uchwały WZA	609 192,0
Środki pozostałe do wykorzystania po okresie sprawozdawczym	2 227 868,3

Kwoty podane w wierszu „Wykorzystanie Funduszu Celowego w okresie sprawozdawczym” to środki, które nie obniżają fizycznie Funduszu Celowego w kapitałach Spółki w danym roku. Zgodnie z obowiązującymi zasadami funkcjonowania Funduszu Celowego, poniesione wydatki będą stanowiły podstawę do obniżenia Funduszu Celowego, po podjęciu przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki PSE S.A. uchwały w tej sprawie. W takim przypadku kwota środków na Funduszu Celowym zostanie obniżona o środki poniesione na sfinansowanie zakończonych zadań inwestycyjnych, zaś z punktu widzenia księgowego, w sprawozdaniu finansowym Spółki nastąpi przesunięcie środków pomiędzy kapitałem rezerwowym i zapasowym.

Jednocześnie analogicznie jak to miało miejsce w roku 2023, po podjęciu stosownej Uchwały przez Walne Zgromadzenie, Fundusz Celowy zostanie obniżony o 244 286,9 tys. zł w związku z wykorzystaniem w 2023 roku części środków zgromadzonych na Funduszu Celowym na cele wskazane w przepisach rozporządzenia 2019/943.

Tabela 4. Informacje o projektach inwestycyjnych, które zwiększyły lub spowodują zwiększenie międzyobszarowych zdolności przesyłowych, finansowanych lub planowanych do finansowania z dochodów z ograniczeń.

Nazwa projektu	Kod projektu TYNDP (Plan Rozwoju ⁶)	Finansowanie z przychodów z ograniczeń (Funduszu Celowego)										Oczekiwany wzrost zdolności przesyłowych	Uzasadnienie adekwatności projektu w kontekście art. 19 ust. 2 lit b rozporządzenia 2019/943	
		2017-2022 (odpis z Funduszu Celowego w 2023 r.)	2023 ⁷ (planowany odpis z Funduszu Celowego w 2024 r.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031			
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł			
Budowa linii 400 kV Krajnik - Baczyzna - Plewiska wraz z budową/rozbudową/modernizacją stacji w tym ciągu liniowym (w tym SE Krajnik i SE Baczyzna)	230.353 (II.22, II.25) 230.1035 (II.23) 230.1232 (II.24)	269 126,9	83 495,4	371,9	5 973,5	0,0	11 209,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	PL -DE/CZ/SK import 1500 MW eksport 500 MW	Inwestycje eliminują wewnętrzne ograniczenia przesyłowe w wyniku czego zostają odblokowane zdolności przesyłowe na połączeniu DE-PL. Projekt obejmujący te inwestycje jest obecny w TYNDP pod numerem 230 oraz na liście PCI - numer 3.14.
Budowa linii 400 kV Mikułowa – Świebodzice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym	230.355 (II.13)	13 443,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		

⁶ Wskazano numery głównych inwestycji wchodzących w zakres projektu zgodnie z uzgodnionym przez Prezesa URE projektem Planu Rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2023-2032.

⁷ Prezentowane dane opracowano wg stanu księgowego na dzień 20 lutego 2024 r. tj. przed rozliczeniem wydatków inwestycyjnych i księgowym zamknięciem roku obrotowego 2023.

Nazwa projektu	Kod projektu TYNDP (Plan Rozwoju ⁸)	Finansowanie z przychodów z ograniczeń (Funduszu Celowego)										Oczekiwany wzrost zdolności przesyłowych	Uzasadnienie adekwatności projektu w kontekście art. 19 ust. 2 lit b rozporządzenia 2019/943
		2017-2022 (odpis z Funduszu Celowego w 2023 r.)	2023 ⁷ (planowany odpis z Funduszu Celowego w 2024 r.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031		
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		
Budowa linii 400 kV Mikułowa - Czarna wraz z rozbudową/modernizacją stacji w tym ciągu liniowym	(II.10)	165 685,1	15 842,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	<p>Inwestycje eliminują wewnętrzne ograniczenia przesyłowe w wyniku czego zostają odblokowane zdolności przesyłowe na połączeniu DE-PL. Realizacja inwestycji zwiększa możliwości absorpcji mocy na profilu synchronicznym i zmniejsza ograniczenia przesyłowe w imporcie.</p> <p>Inwestycje wchodzą w zakres szeregu zidentyfikowanych strukturalnych ograniczeń przesyłowych wewnątrz KSE, które nie pozwalają na udostępniania uczestnikom rynku międzyobszarowych zdolności przesyłowych (z uwzględnieniem granic bezpieczeństwa pracy systemu) na poziomie nie niższym niż 70% zdolności przesyłowych dla danej granicy lub znajdują się w Planie działania opracowanym na podstawie art. 15 rozporządzenia 2019/943. Realizacja inwestycji eliminuje wewnętrzne ograniczenia strukturalne sieci przesyłowej w wyniku czego zwiększają się możliwości absorpcji mocy na połączeniach przekroju synchronicznego PL-DE/CZ/SK. Inwestycje realizowane w północnej części KSP zwiększają przepływ mocy na połączeniach stałoprądowych ze Szwecją i Litwą w kierunku eksportu i importu.</p>
Budowa linii 400 kV Czarna - Pasikurovice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym	(II.11, II.12)	96 270,2	2 918,5	14 499,6	2 925,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Budowa linii 400 kV Piła Krzewina - Plewiska wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym	(II.19) ⁸ (II.101)	153 513,7	6 759,0	25 260,1	3 665,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Rozbudowa stacji 400/220/110 kV Pątnów wraz z wprowadzeniem linii 400 kV Kromolice - Pątnów	(II.36)	49 765,6	1 940,9	8 648,7	28 659,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Modernizacja linii 220 kV Joachimów - Łagisza/Wrzosowa (inwestycja zrealizowana do końca 2021 r.)	(II.71) ⁹	8 689,4	396,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Modernizacja linii 220 kV Krajnik - Gorzów	(II.29)	1 715,0	596,8	2 614,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Modernizacja linii 220 kV Łagisza - Jamki	(II.84)	1 985,7	655,9	565,2	14 406,1	20 359,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Modernizacja linii 400 kV Rzeszów - Krosno Iskrzynia	(II.83)	1 971,6	562,5	7 759,2	20 281,5	2 231,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Budowa linii 400 kV relacji Dobrzeń - nacięcie linii Pasikurovice-Ostrów	(II.16.1)	1 857,0	1 155,4	3 208,9	5 096,1	101 044,1	183 464,9	38 167,8	0,0	0,0	0,0	0,0	
Budowa linii 400 kV relacji Trębaczew - Rokitnica wraz z rozbudową i modernizacją stacji 400/110 kV Rokitnica	(II.16.2) (II.16.3)	4 764,0	0,0	1 621,1	86 733,7	71 593,0	581 930,7	47 624,9	0,0	0,0	0,0	0,0	
Podwieszenie drugiego toru 400 kV na linii Ostrów - Kromolice wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym	(II.21)	36 180,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Rozbudowa i modernizacja stacji 400/220 kV Joachimów	(II.121)	58,9	485,4	573,9	2 587,6	1 791,9	7 605,2	4 826,6	8 863,0	11 476,0	7 945,0	0,0	
Rozbudowa stacji 400(220)/110 kV Żydowo Kierzkowo wraz z instalacją urządzeń do kompensacji mocy biernej oraz przełączeniem toru linii 400 kV Dunowo-Żydowo Kierzkowo-Gdańsk I i Piła Krzewina-Żydowo Kierzkowo na napięcie 400 kV	(II.33)	689,9	0,0	0,0	0,0	0,0	1 784,2	6 018,8	0,0	0,0	0,0	0,0	

⁸ Oznaczenie zgodnie z PRSP 2021-2030.

⁹ Oznaczenie zgodnie z PRSP 2021-2030.

Nazwa projektu	Kod projektu TYNDP (Plan Rozwoju ⁶)	Finansowanie z przychodów z ograniczeń (Funduszu Celowego)										Oczekiwany wzrost zdolności przesyłowych	Uzasadnienie adekwatności projektu w kontekście art. 19 ust. 2 lit b rozporządzenia 2019/943
		2017-2022 (odpis z Funduszu Celowego w 2023 r.)	2023 ⁷ (planowany odpis z Funduszu Celowego w 2024 r.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031		
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		
Modernizacja linii 400 kV Rogowiec - Joachimów, Rogowiec - Tucznawa (Joachimów)	(II.122)	0,0	171,6	250,3	706,3	6 279,8	4 372,6	31 143,3	4 188,4	0,0	0,0		
Modernizacja linii 220 kV Joachimów - Łośnice	(II.123)	5,2	0,0	35,0	420,0	1 420,0	6 199,3	17 663,0	0,0	0,0	0,0		
Budowa linii 400 kV Ostrolęka – Stanisławów wraz z rozbudową stacji w tym ciągu liniowym	123.373 (II.1) (II.3)	69 771,0	107 251,0	57 260,6	3 708,0	2 489,9	17 301,9	9 474,4	0,0	0,0	0,0	LT-PL import 500 MW eksport 500 MW	Inwestycja integruje połączenie LT-PL umożliwiając pełne wykorzystanie planowanych transgranicznych zdolności przesyłowych. Projekt obejmujący tę inwestycję jest obecny w TYNDP pod numerem 123 oraz na liście PCI- numer 4.5. Inwestycja znajduje się również w Planie działania opracowanym na podstawie art. 15 rozporządzenia 2019/943.
Budowa stałoprądowego podmorskiego połączenia kablowego HVDC pomiędzy Polską a Litwą (Harmony Link) wraz z rozbudową i modernizacją stacji 400/110 kV Żarnowiec	170.1034 (II.90, II.37)	23 575,9	0,0	6 412,2	9 485,6	4 092,2	2 549,0	52 480,0	28 756,0	176 646,0	787 392,0		
Modernizacja linii 400 kV Krajnik - Morzyczyn Modernizacja linii 400 kV Morzyczyn – Dunowo oraz Krajnik-Baczyzna na odcinku wykorzystującym istniejącą linię 400 kV Krajnik-Plewiska	170.1663 (II.28, 170.1664	2 550,7	169,4	354,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	LT-PL import 700 MW eksport 700 MW	Inwestycje są częścią projektu nr 170 TYNDP w skład którego wchodzi nowe połączenie HVDC pomiędzy LT i PL oraz inwestycje towarzyszące. Projekt obejmujący te inwestycje jest obecny w TYNDP pod numerem 170 oraz na liście PCI - numer 4.8.
Modernizacja linii 400 kV Dunowo - Słupsk	170.1664 (II.104)	1 493,1	982,9	262,2	3 569,8	466,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Modernizacja linii 400 kV Słupsk - Żarnowiec z budową odcinka linii 400 kV Choczewo – nacięcie linii Słupsk-Żarnowiec	170.1664 (II.38)	2 092,6	1 601,1	733,8	4 989,5	3 982,6	24 962,5	0,0	0,0	0,0	0,0		
Modernizacja linii 400 kV Żarnowiec - Gdańsk I/Gdańsk Przyjaźń - Gdańsk Blonia	170.1665 (II.39)	2 158,2	649,2	861,6	1 866,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Budowa linii 400 kV Piła Krzewina – Żydowo Kierzkowo – Dunowo wraz z rozbudową i modernizacją stacji Piła Krzewina	170.1661 (II.99) 170.1662 (II.99, II.100)	7 267,2	1 454,0	1 974,4	165 542,4	90 644,7	17 562,1	2 125,0	0,0	0,0	0,0		
Rozbudowa rozdzielni 400 kV i 110 kV w stacji 400/220/110 kV Dunowo wraz z instalacją transformatorów 400/110 kV	(II.98)	14 433,2	17 199,6	5 993,2	17 276,3	12 629,7	10 526,0	2 108,1	0,0	0,0	0,0		W zakres realizacji inwestycji wchodzi rozbudowa stacji dla wprowadzenia linii Dunowo-Żydowo Kierzkowo-Piła Krzewina, będącej częścią projektu nr 170 TYNDP.

Nazwa projektu	Kod projektu TYNDP (Plan Rozwoju ⁶)	Finansowanie z przychodów z ograniczeń (Funduszu Celowego)										Oczekiwany wzrost zdolności przesyłowych	Uzasadnienie adekwatności projektu w kontekście art. 19 ust. 2 lit b rozporządzenia 2019/943
		2017-2022 (odpis z Funduszu Celowego w 2023 r.)	2023 ⁷ (planowany odpis z Funduszu Celowego w 2024 r.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031		
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł		
RAZEM		929 063,8	244 286,9	139 260,7	377 892,4	319 025,5	869 467,9	211 631,9	41 807,4	188 122,0	795 337,0	-	-

Wartości podane w Tabeli 4 są wielkościami planowanymi, które zostały oszacowane i zaktualizowane przez PSE S.A. według wiedzy na dzień sporządzenia, jeszcze przed zamknięciem ksiąg rachunkowych Spółki za rok 2023, w tym przy założeniu określonej struktury finansowania nakładów inwestycyjnych, w szczególności wykorzystania środków pomocowych. W związku z faktem, iż rzeczywiste wielkości poniesionych nakładów inwestycyjnych oraz pozyskanych środków pomocowych mogą różnić się od wielkości szacowanych, wskazane w Tabeli 4, planowane kwoty finansowania nakładów inwestycyjnych środkami zgromadzonymi na Funduszu Celowym mogą ulec zmianie, zarówno w zakresie struktury finansowania wydatków poniesionych w latach ubiegłych jak i planowanych na lata kolejne.

Ze względu na znaczny wzrost kosztów i dużą liczbę zamówień u producentów kabli prądu stałego i stacji przekształtnikowych, przetargi na planowane połączenie HVDC Harmony Link zostały anulowane w kwietniu 2023 roku. Po tej decyzji operatorzy systemów przesyłowych Polski i Litwy rozpoczęli przygotowania do nowych przetargów. Równolegle analizowane są inne rozwiązania, które mogłyby obniżyć koszty i umożliwiłyby uruchomienie połączenia w najkrótszym możliwym czasie. Jedną z możliwości branych pod uwagę przez PSE S.A. i Litgrid AB jest kabel lądowy. Według wstępnej oceny, wybór tego wariantu może pozwolić na zmniejszenie budżetu projektu i jego szybszą realizację. Kabel lądowy mógłby częściowo wykorzystywać korytarz planowanej trasy kolejowej Rail Baltica między Polską a Litwą. Z uwagi na fakt, iż na tym etapie rozpatrywane są oba warianty połączenia, w zamieszczonym w Tabeli 4 planie wykorzystania środków z Funduszu Celowego przyjęto wydatkowanie tych środków na budowę połączenia HVDC.

Suma kwot z lat 2024 – 2031 przedstawionych w Tabeli 4 jest wyższa od kwoty środków zgromadzonych na Funduszu Celowym pozostałych do wykorzystania na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz planowanego zasilenia Funduszu Celowego w 2024 r. przychodami z ograniczeń uzyskanymi w 2023 r. Wynika to z przyjęcia założenia, że w kolejnych latach Fundusz Celowy również zostanie zasилony dochodem z ograniczeń.

Z uwagi na możliwość objęcia niektórych projektów przedstawionych w Tabeli 4 współfinansowaniem ze środków pomocowych (np. KPO/REPowerEU lub FEnIKS), w latach 2023 – 2026 nie założono wykorzystania środków z Funduszu Celowego na te projekty. W przypadku pozyskania środków pomocowych na projekty, na które wydatkowano środki z Funduszu Celowego w latach 2020-2022, PSE S.A. dokonają odpowiedniej korekty wykorzystania środków z Funduszu Celowego za ten okres. Natomiast w przypadku braku pozyskania ww. środków pomocowych, odpowiednio skorygowane zostanie wykorzystanie środków z Funduszu Celowego dla okresów, dla których nie przewidywano wykorzystania środków z Funduszu Celowego na te inwestycje.

Rafał Gawin

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

